

Casancots

Avià

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Casancots. 08610 AVIÀ. Zona Vilamarí
Emplaçament Camí de Codines a Pagerols, als Camps de la Carena.

Coordenades:

Latitud: 42.05298
Longitud: 1.81527
UTM Est (X): 401964
UTM Nord (Y): 4656338

Classificació

Número de fitxa 08011 - 46
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani
Segle XVII
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Actualment la casa s'està enrunant, i les teulades dels coberts estant mig ensorrades.
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Número inventari 2971 (1983)
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 002A00075
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dg., 02/12/2001 - 01:00

revisió:**Data de la darrera revisió:** dc., 02/04/2025 - 14:11

Descripció

La masia de Casancots està formada per diferents construccions: la masia, un cobert, una pallissa tancada i un pou, situats en un pla elevat amb una bona vista. La casa principal ha sofert transformacions com es palesa clarament a la façana. És de pedra amb els murs de la planta baixa fets amb carreus ben escairats, mentre que al pis i golfes són barrejats. Al costat de ponent de les golfes hi ha fragments fets amb tàpia per tapar un antic assecador. La façana és orientada a llevant i al costat de ponent s'han afegit dos cossos i una escala exterior de pedra. La teulada és a dues vessants amb el carener perpendicular a la façana. La porta, al costat de llevant, amb llinda de fusta i la finestra central amb ampitador de pedra, corresponen a l'antiga construcció. Aquesta finestra té una inscripció a la llinda molt difícil d'interpretar i que sembla -221oI-. Al costat de migdia hi ha una eixida al pis fruit d'una darrera ampliació més moderna, així com l'assecador obert al costat esquerre de les golfes. També es van afegir coberts fets amb pedra barrejada que tancant la casa pel costat de migdia formant un baluard. L'interior correspon a una estructura amb tres crugies que es repeteix al pis. Al mur interior de ponent, al que es va afegir el cos exterior, hi ha una porta adovellada de mig punt tapiada que és més alta que el nivell del pis. Aquesta seria la porta original de la casa que demostra més antiguitat que la que s'ha trobat als documents. Les finestres del pis tenen festejadors dobles i les portes tenen les llindes de pedra. També es conserven els fogons de la cuina i la campana del foc a terra. Davant de la casa hi ha un cobert de dos pisos amb una columna central i les cantoneres de carreus de pedra escairada i els murs fets de pedra i tàpia; la teulada s'està enfonsant. Darrera d'aquest cobert hi ha un pou de pedra cobert amb cúpula. A prop d'aquest cobert hi ha un estable tancat de pedra amb finestres de maó seguint el tipus arquitectònic dels edificis industrials, i que ara té la teulada enfonsada. Davant hi ha una bassa que aprofita el desnivell del terreny, mentre que per l'altre costat és tancada amb dos murs de pedra.

Història

La primera nota documental que s'ha trobat és la que ens dona el Capbreu del 1601 de Sant Pere de Madrona (Arxiu Parroquial de Berga), i que especifica que posseïa el Mas de Quatre Cots (Casancots) amb 60 jornals de bous. Aquesta informació i l'arc adovellat interior ens fa pensar que la casa fou construïda a finals del segle XV o inicis del XVI, tot i que va patir remodelacions, principalment al segle XVIII i al XIX. Al cadastre de 1767, el manso Cots era de Joan Cots, mentre que a l'Amillament 1862 era de Joan Pejerols, junt amb el molí, Sant Andreu i Pagerols. Posteriorment la casa i el molí van ser empenyorats per un tal Massana, aquest va vendre el molí als Puigpelat i la casa als Badia, actuals propietaris. La casa va estar habitada amb masovers fins l'any 1983 en que van marxar degut al mal estat de la casa i actualment s'utilitza com a corts de bestiar oví.

Bibliografia

"Cadatre de 1767". " Amillament de 1862" (Arxiu Municipal d'Avià). "Capbreu de Sant Pere de Madrona de 1601" (Arxiu Parroquial de Berga).

CORTÉS ELÍA, MARÍA DEL AGUA (2019). De bona casa, bona brasa. La casa i l'espai domèstic rural al Berguedà. Temes d'Etnologia de Catalunya, 30. Generalitat de Catalunya.

